www.wit.edu.pl
e-mail: wit@wit.edu.pl
ul. Newelska 6, 01-447 Warszawa

Kierunek studiów	**Informatyczne Techniki Zarządzania**
Profil	**Praktyczny**
Stopień studiów	**1-go stopnia**
Forma studiów	**niestacjonarne**

Sylabus przedmiotu

Systemy eksperckie

1. Dane podstawowe

Status programowy przedmiotu	**Blok A: Technologie informatyczne w zarządzaniu**
Rodzaj przedmiotu	**Obligatoryjny**
Kod przedmiotu	**TZI-SEK-ZK**
Rok studiów	**3**
Semestr	**5**
Osoba odpowiedzialna za przedmiot	**prof. Sławomir Zadrożny**
Język wykładowy	**polski**

2. Wymiar godzin i forma zajęć

Rodzaj	Liczba godzin
Wykład	**16**
Laboratorium	**16**
Razem godzin	**32**

3. Cele przedmiotu

Kod	Cel
CP1	Przekazanie studentom podstawowej wiedzy na temat szeroko rozumianych systemów opartych na wiedzy, możliwości ich zastosowania do wspomagania podejmowania decyzji i rozwiązywania z ich pomocą problemów w zakresie kierunku studiów.
CP2	Wyposażenie studentów w umiejętności w zakresie reprezentacji wiedzy z użyciem systemów regułowych, rachunku predykatów pierwszego rzędu, konstruowania prostych systemów eksperckich oraz formalizowania i rozwiązywania problemów.
CP3	Rozwój u studentów kompetencji społecznych, umożliwiających pełnienie różnych ról w procesie podejmowania decyzji, w tym z wykorzystaniem technik leżących u podstaw systemów eksperckich.

4. Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i innych kompetencji

Brak wstępnych wymagań.

5. Efekty uczenia się

Wiedza

Kod	Student zna i rozumie:	Realizuje cel	Efekty kierunkowe
EU-W1	Zna i rozumie sposoby reprezentacji wiedzy.	CP1	K1P_W02
EU-W2	Zna i rozumie zasady konstruowania i funkcjonowania systemów eksperckich oraz ich rolę we wspomaganiu podejmowania decyzji.	CP1	K1P_W02
EU-W3	Zna i rozumie ogólne metody rozwiązywania problemów.	CP1	K1P_W02

Umiejętności

Kod	Student potrafi:	Realizuje cel	Efekty kierunkowe
EU-U1	Posiada umiejętność tworzenia prostych regułowych systemów eksperckich.	CP2	K1P_U02

Kod	Student potrafi:	Realizuje cel	Efekty kierunkowe
EU-U2	Posiada umiejętność formalnej reprezentacji wiedzy i stosowania ogólnych metod rozwiązywania problemów.	CP2	K1P_U02

Kompetencje

Kod	Student jest gotów do:	Realizuje cel	Efekty kierunkowe
EU-K1	Rozumie potrzebę precyzyjnego formułowania celów w komunikacji z innymi uczestnikami procesu decyzyjnego.	CP3	K1P_K03
EU-K2	Rozumie uwarunkowania społeczne procesu tworzenia systemów opartych na wiedzy.	CP3	K1P_K03

6. Treści programowe

Kod	Tematyka	wykład	laboratorium	Realizuje efekt
TP1	Podstawy systemów eksperckich: funkcje, budowa, metody wnioskowania. Przykładowa platforma do tworzenia systemów eksperckich: CLIPS.	4	4	EU-K1, EU-K2, EU-U1, EU-W2
TP2	Wprowadzenie do sztucznej inteligencji. Pojęcie przestrzeni rozwiązań i jej przeszukiwania. Boty.	8	8	EU-K1, EU-U2, EU-W1, EU-W3
TP3	Wybrane zagadnienia z zakresu logiki matematycznej.	4	4	EU-K1, EU-U2, EU-W1

Razem godzin: **32**

7. Metody kształcenia

Kod	Metoda
MK1	ćwiczenia indywidualne pod nadzorem
MK2	ćwiczenia samodzielne poza zajęciami
MK3	praca z materiałami dydaktycznymi z UBI
MK4	rozwiązywanie zadań domowych
MK5	projekt zespołowy realizowany poza zajęciami
MK6	wykład wsparty prezentacją komputerową

8. Nakład pracy studenta

Aktywność studenta	Obciążenie
Praca nad projektem domowym	**32**
Przygotowanie do egzaminu	**41**
Przygotowanie do zajęć	**20**
Praca z nauczycielem związana z: laboratorium	**16**
Praca z nauczycielem związana z: wykład	**16**
Liczba punktów ECTS (1 punkt=25h)	**5**
Procentowy udział pracy własnej studenta w sumarycznym obciążeniu studenta	**74,40%**
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	**125**

9. Status zaliczenia przedmiotu

Egzamin przeprowadzany na platformie Inspera. Na egzamin składa się zestaw zadań do rozwiązania.

Forma studiów	Egzamin	Praca egzaminacyjna	Zaliczenie	Praca zaliczeniowa
niestacjonarne	×			

10. Metody weryfikacji efektów uczenia się

Składowe oceny końcowej

Forma sprawdzenia	Wybrana forma	Punktacja	Realizuje efekt
Egzamin pisemny	×	**60**	EU-W3, EU-W2, EU-W1, EU-U2, EU-U1, EU-K2, EU-K1
Egzamin ustny			
Sprawdzian pisemny			
Zaliczeniowy przegląd prac			
Referat pisemny			
Referat ustny			
Kolokwium			
Praca domowa			
Miniprojekt			
Praca na zajęciach			
Projekt z dokumentacją	×	**40**	EU-W3, EU-W2, EU-W1, EU-U2, EU-U1, EU-K2, EU-K1
Ustna prezentacja projektu			
Obecność na zajęciach			
Sprawdzian ustny			
Kartkówka			
Aktywność na zajęciach			
Egzaminacyjny przegląd prac			
Sprawozdanie z praktyki zawodowej			
Prezentacja indywidualna			
Prezentacja zespołowa			

Zasady wyliczania oceny z przedmiotu

Zakres punktów	Ocena
0 – 49	**2,0**
50 – 60	**3,0**
61 – 70	**3,5**
71 – 80	**4,0**
81 – 90	**4,5**
91 – 100	**5,0**

11. Macierz realizacji przedmiotu

Efekt uczenia się	Cel przed-miotu	Treści programowe	Metody kształcenia
EU-W1	CP1	TP2, TP3	MK1, MK2, MK3, MK4, MK5, MK6
EU-W2	CP1	TP1	MK1, MK2, MK3, MK4, MK5, MK6
EU-W3	CP1	TP2	MK1, MK2, MK3, MK4, MK5, MK6
EU-U1	CP2	TP1	MK1, MK2, MK3, MK4, MK5, MK6
EU-U2	CP2	TP2, TP3	MK1, MK2, MK3, MK4, MK5, MK6
EU-K1	CP3	TP1, TP2, TP3	MK1, MK2, MK3, MK4, MK5, MK6
EU-K2	CP3	TP1	MK1, MK2, MK3, MK4, MK5, MK6

12. Odniesienie efektów uczenia się

Efekt uczenia się	Efekty kształcenia dla kierunku studiów	Charakterystyki drugiego stopnia w obszarze kształcenia
EU-W1	K1P_W02	P6S_WG
EU-W2	K1P_W02	P6S_WG
EU-W3	K1P_W02	P6S_WG
EU-U1	K1P_U02	P6S_UW
EU-U2	K1P_U02	P6S_UW
EU-K1	K1P_K03	P6S_KO

Efekt uczenia się	Efekty kształcenia dla kierunku studiów	Charakterystyki drugiego stopnia w obszarze kształcenia
EU-K2	K1P_K03	P6S_KO

13. Literatura

Literatura podstawowa

1. Dokumentacja systemu CLIPS.
2. J. Mulawka, Systemy ekspertowe, WNT, 1996
3. S. Russell, P. Norvig, Artificial Intelligence: A Modern Approach, Prentice Hall, 2010

Literatura uzupełniająca

1. David L. Poole, Alan K. Mackworth, Artificial Intelligence: Foundations of Computational Agents, 3rd Edition, Cambridge University Press, 2023
2. G. D. Riley, Adventures in Rule-Based Programming: A CLIPS Tutorial, Secret Society Software, 2022
3. G. Nalepa, Modeling with Rules Using Semantic Knowledge Engineering, Springer, 2018
4. J. C. Giarratano, G. D. Riley, Expert Systems: Principles and Programming, Course Technology, 2004
5. L. Rutkowski, Metody i techniki sztucznej inteligencji, PWN, 2012

14. Informacje o nauczycielach akademickich

Osoby odpowiedzialne za przedmiot

1. prof. Sławomir Zadrożny

Osoby prowądzace przedmiot

1. prof. Sławomir Zadrożny